

Kommande åldrar skola glädjas af det verk, till hvars grundläggning den nu lefvande generationer varit ett vittne; mången huld faders, mången öm moders glädjetårar öfver ett älskadt barn, som den nya läroanstalten inledt på sanningens och det rättas väg, mången tacksam blick mot en fosterlandet älskande medborgare, hvilken här danats till dess tjänst, skola för sin upprinnelse hafva att tacka den stund, som de vid festen närvarande sett, och hvars glada betydelsefulla intryck under loppet af ett menniskolif icke så ofta skola återkomma.

10

136 TALA FÖRST OCH TÄNKA SE'N.

Saima n:o 36 och 37 5. och 12.IX 1844

I. TALA FÖRST OCH TÄNKA SE'N.

När man såsom H:fors Tidningar sätter sig på en hög häst och håller tal öfver sina mindre insigtsfulla medbröders »enfald» m. m. torde den maxim vara förkastlig att tala först och tänka se'n.

Förrän vi visa, huru envist bladet följer sagde regel, bedja vi likväl på det högtidligaste om tillgift för uttrycket »jollrande,» hvarmed vi betecknat bladets förklaringar angående vilkoren för den inhemska litteraturens uppkomst, och hvilket uttryck synnerligen gått detsamma till sinnes. Vi öfverlemne dervid åt H. T:s egen uppfinningsförmåga att sammansätta ett mera betecknande epitet för ifrågavarande »om». Saken var den. H. T. skulle upplysa verlden om, hvad som hindrar Finska litteraturens fortkomst, och gjorde det som följer: »om det Finska lynnets sjelftillräcklighet och kallsinnighet för yttre impulser kunde i någon mon minskas, om fördomen att betrakta läsning som ett arbete kunde undanröjas; om sällskapslifvet åtog sig att bearbeta litterära ämnen; — om brödstudierna kunde förvandlas i fria studier, i hvilka intresset för vetenskapen spelar en lika stor roll som omtanken om framtida fortkomst, — om de sköna konsterna vunne en verksammare uppmuntran; om genom dem och genom den humanistiska bildningen en vidsträcktare blick öfver lifvet och verlden blefve allmän och vidgade mängdens intressen utöfver brödbekymren och dagens joller; om litterär verksamhet vunne ett anseende — så vore sannolikt flera viktiga hinder, hvilka fördröja den Finska litteraturens fortkomst, unnanröjda, och den skulle framskrida med den kraft och den hastighet, som utmärka en nyväckt idé i dess första ungdoms spänstighet.» Vi vilje blott i utbyte mot dessa »om» till frågan: »Hvad bör göras» för en god spanmålstillgång i landet? skänka H. T. följande svar: om hvarje utsädt korn gäfv e fyrtio ax; om hvarje ax hade fyra gånger fyrtio korn, om hvarje magasin i förhand vore fullt; om hvarje mage i förhand vore mätt — »så vore sannolikt flera viktiga hinder» för en god spanmålstillgång unnanröjda. Och vi öfverlåta till H. T. att åt våra »om» gifva samma epitet, som det skänker sina egna.

20

30

40

När sedan H. T. förbjuda menskligheten hvarje »tidsfördrif», icke blott de picknicker, bladet annonserar, utan äfven all tidsfördrifslektyr, men likväl af gunst och nåde vill tillåta de arma menniskobarnen bruka munlädret i samtal, så måtte väl äfven uttalandet af dessa beslut hafva föregått tanken på deras sammanhang; isynnerhet då bladet förut lika högtidligt förklarat det för en »fördom att betrakta läsning som ett arbete.» Ho kan nu veta, hvad den läsningen egentligen får vara. Tidsfördrif? nej — arbete? — nej! En läsande student är fördomsfull, om han tror sig arbeta: och alla lärare, som uppmana sina lärjungar till

50

arbetsamhet, tala numera i fåvitsko. Affärsmannen, hvilken söker förströelse i läsning, han bör icke mer räknas »bland tänkande människor.»

Häpen står den lyssnande världen; hvad bör den väl nu tro och tänka? Lyckligtvis kunna H. T. ännu reda ut icke blott många andra frågor, utan äfven denna. De tala blott – och tänka sedan. »*Tidningslitteraturen är pressens dagliga tal.*» Se der den stora gåtan upplöst, utlagd genom en af dessa korta tankdigra sentenser, hvilka såsom blixten träffa åhöraren med sanningens hela kraft. *Dagbladen* äro
 10 litteraturens dagliga tal! Se der en »märkelig tilldragelse inom lifvets verkningskretsar afspeglad, utredd, diskuterad och bearbetad till en opinion!» Här är icke ens uteglömdt, att det dagliga talet består af dessa delar, »relation och diskussion,» hvilket en mindre vetenskaplig och grundlig daglig talare torde våga öfversätta med: berättelser och bedömanden.

Så är saken afgjord. Endast kunde den vettgirige ännu fråga: är det dagliga talet arbete eller tidsfördrif? H. T. svara: att anse läsning för arbete är en fördom. Alltså får Tidningsläsning icke vara arbete. Och
 20 den är dagligt tal. Alltså kan dagligt tal icke vara arbete. Men Tidningsläsning är också icke tidsfördrif, ty sådant anstår ingen »tänkande människa.» Alltså kan det dagliga talet icke vara tidsfördrif. – Eljest hade man ansett, att, då en man eller qvinna fullgjort dagens arbete, behof af någon förströelse kan finnas, och att vid sådane
 tillfällen ett samtal med goda vänner och trogna grannar vore ett rätt passande tidsfördrif. Mången författare, äfven bland de utmärktaste, har skrivit böcker om, hvilka tidsfördrif böra anses ädla och bildande. Och vi vågade med stöd af dessa exempel anse en god lektyr, sådan
 äfven Tidningarne innehålla den, för ett ädelt tidsfördrif. Men nej!
 30 Sådant anstår numera ingen tänkande människa. Detta hafva skräddargesällerna gjort!

Alltså, Tidningslitteraturen skall hvarken gifva arbete eller tidsfördrif utan endast vara dagligt tal. Det är nu en gång för alla afgjort, H. T. hafva afgjort det; och vi skulle just vilja se den i synen, som här ville ytterligare mucka.

Derutaf följer också, att Saima är »grundlös» och pratar »enfaldigt»; ty att hon dertill är »högljudd, uppbrusande, öfversittande» o. s. v., det är ännu en annan sak. Men Saima sade för någon tid sedan om Tidningspressen i landet: »Visserligen lider äfven den af saknaden af en
 40 nationallitteratur. Men säkert är, att förhållandena väl skulle tillåta, att den vore dugligare än den för närvarande är. Närmaste orsaken till dess lägervall är otvifvelaktigt den, att den helt och hållet fallit i händerna på boktryckaren, blifvit endast och allenast ett medel till penningeförvärf.» Detta öfversätter nu H. T. *redligen* sålunda: »Saimas consequenser, 1:o litteraturens lägervall härrör af brist på en nationallitteratur, men 2:o Tidningslitteraturens lägervall härrör af boktryckarne.» – Öfversättningen är tydligen gjord för Saimas enskilda räkning; men försvaret för boktryckarena måste anses vara ex officio. Det är dock endast detta, som rör Saima.

Att en boktryckare förskaffar sin press jemn sysselsättning i ett
 50 Tidningsblad, det är lika naturligt som tillåtet. Att han använder 1/4 del kanske 1/3 del af sin behållna inkomst till en redaktörs aflönande är likaså lofligt. Att han intet annat innehåll önskar, än det som smakar den största publik, är intet mer eller mindre, än hvad man väntar af hans klokhets som affärsman. Men att genom allt detta litteraturen skulle bäst gagnas, det lär ingen låta inbilla sig. För en duglig

redaktion fordras för det första en större anpart i Tidningens afkastning; ty i vår tid äro de män sällsynta, som vilja svälta, för att få något skriva. Till det andra fordras för en duglig tidningsredaktion, att utgifvaren är något annat än affärsman, att han har något annat sträfvande än det att behaga den största möjliga publik. Hans värf är om icke att leda opinionen, åtminstone att uttala de bästas icke de flestas opinion i ärenden af allmänt menskligt eller af fosterländskt intresse. Dessa anspråk ställer ingen till en boktryckare. Och med all aktning för de hedervärda män af yrket, som hålla de fosterländska bokprässarne i rörelse, måste vi förneka, att de skulle uppfyllt dessa anspråk, hvilka loftal än deras Tidningar må sätta emot detta påstående.

10

Gerna medge vi deremot, att ett nyhets och annonsblad kan utgifvas af hvem som helst. Dertill fordras blott ett bolag af en bokhållare och en skrivare. Men det är just mot en sådan tidningslitteratur, vi stundom skurit vår penna hvass – emedan landet icke eger någon annan Tidningspress. Vilja H. T. sätta Tidningarnes prenumerationsanmälan och såkallade plan i stället för Tidningarne sjelfva, så lita de alltför mycket på allmänhetens menlöshet. Ty ingen Tidningsläsare i landet läser vara okunnig om, att planen har platt ingenting med Tidningen att skaffa, då deremot hvarken redaktion eller läsare torde kunna uppvisa någon plan i de respektiva Tidningarne.

20

Huru äfven med en nationallitteratur Tidningspressen kan förderfvas, då den faller i händerna på spekulanter, derom lära H. T. icke ega någon kännedom, och deras utfall vid ett sådant påstående från vår sida borde redan på denna grund ursäktas, om också icke deras ord i bladets ställning till boktryckaresocieteten egde en ursäkt. Eljest vore det lätt att hemta denna kunskap ur Sv. Biet i afseende å Svenska Tidningspressen. Arten af Engelska Veckotidningarne är så temmeligen allmänt bekant, att H. T. säkert utan svårighet kunnat finna nödiga underrättelser. Underrättelser om det förderf, spekulationsandan i nyaste tid bragt öfver den dagbladslitteraturen i Frankrike, äro äfvenså icke mera sällsynta. En kort artikel lånad i öfversättning ur Sv. Biet torde till en början kunna gifva H. T. en vink om förhållandet.

30

(FRANSKA TIDNINGSVÄSENDET.)

»Gazette de France – i förbigående sagdt ett blad, som kostar 80 Francs – talar om den fart, som den periodiska pressen i Frankrike tagit sedan år 1830. Fordom hade hvarje offentlighetens organ haft i sina abonnenter grundvalen till sitt bestånd. Den hade med fast syftning måst sluta sig till någon politisk mening, för att, då abonnementet helt och hållet skett af politiska grunder, vinna en stor krets af afnämare. Annonserne voro på den tiden helt och hållet bisak, och feuilletonen inskränkte sig till litterära kritiker och studier öfver konstföremål samt spelade en underordnad roll. Dagbladens tryggade bestånd, grundad på deras tillgifvenhet, som sågo sina meningar af dagbladen representerade, förlänade dessa en anda af oberoende och uppriktighet. Sedan 1830 är allt detta annorlunda. Genom nedsättningen i priset från 80 till 40 Francs blef abonnemementet otillräckligt för dagbladens underhåll. Derigenom blefvo annonserne en hufvudsak och måste vid alla beräkningar ställas främst. Förr, ju högre man bar sin fana, destomer samlade sig abonnenter kring densamma. Nu kommer det derpå an att uppfylla de vilkor,

40

50

som locka annonser; *Tidningarne äro alltså icke mer beroende af dem, som hafva bestämda och fasta tänkesätt*, utan af industriidkarne, af hvilka de fleste äro likgiltige för de af en Tidning representerade åsikter, kanske äfven tänka helt annorlunda. — — — *Derigenom blifver det nödvändigt att locka till sig andra läsare än dem, som endast tillhöra en och samma politiska trosbekännelse. Men från samma stund har hvarje Tidning till ständigt syftemål att icke såra dessa andra, icke politiska eller eljest annorlunda sinnade läsare; hvarrest pressen förr företrädit en bestämd mening, måste den nu på*

10 *ett skonsamt och förmildrande sätt hålla sig i det obestämda. Så har t. ex. La Presse ögonskenligen gjort under den resa Henrik af Frankrike företog. Lockmaten för andra än politiska abonnenter består framförallt af feuilletonsromanen, hvarigenom man har fördubblat antalet af läsare. Man har gjort motsatsen af det, som Bossuet lyckönskade sig att hafva verkat hos Henriette af England; man har*

nemligen hos unga män och fruntimmer förderfvat smaken för historisk kunskap och ingifvit dem lättsinniga, falska och farliga föreställningar. Så har man utställt offentliga meningarnes standar¹ såsom en skylt för annonserna, hvilkas kunder lockas af feuilletons-

20 *romanen, d. v. s. en dålig bok. Derjemte hafva Tidningarne, vane vid att skona, skicka sig efter omständigheterna och böja sig för dem, lärt sig en viss industrialism, för att nyttja det mildaste ordet; och aldrig har man så mycket som nu hört talas om subventioner. Sådane har pressen, som förr var en institution, blifvit en spekulation; dess moraliska tänkesätt äro, likasom de politiska, skadade, hvarigenom den själf har gifvit sitt inflytande det sista förderfliga slaget. Men hvad är ett folk, hvad äro dess intressen, hvad är den offentliga opinionen utan en oberoende, stark och aktad press?»*

Så anser man spekulationsandan hafva inverkat på pressen i Frankrike. Om nu så ske kan i ett land, som eger en blomstrande nationallitteratur, så lär det äfven kunna hända, der denna väsendtliga grundval för en god press helt och hållet saknas, ehuru enfaldig och jollrande än en sådan åsigt må förekomma ett annonsblad. Vi hafva för H. T:s räkning understrukit åtskilligt af det citerade; till deras närmare besinnande, huruvida detsamma icke lider någon tillämpning på inhemska förhållanden. Eller kanske anse H. T. pressen i Finland för rätt »oberoende, stark och aktad»? — Ty värr kunna vi icke dela denna åsigt, utan anse H. T. själf gifva bevis för dess usla beroende, då de påstå detsamma nödgas vara sådan, som den stora allmänhetens smak

40 *fordrar den. Vi skola i nästa Nummer nämna något derom, samt visa huru äfven i detta hänseende det vore skäl att icke blindt följa seden »tala först och tänka sen.»*

Skulle H. T. vilja räkna äfven det anförda till den vanvördrad för det bestående, med beskyllningen för hvilken H. T. och konsorter så flitigt ställt Saima bland de kättares antal, så kan hon derpå svara med samma förakt, hvarmed hon bemött det idkeliga försäkrandet om hennes stora själsbelåtenhet. Saima anser icke sitt kall vara att hålla

50 *loftal. H. T. och konsorter hafva gjort sådane öfverflödiga, för att icke säga motbjudande. Beskyllningar, sådane hon mottagit dem, har hon alldrig utdelat, och skulle vid anställande liqvid lätt kunna bevisa sina värda kollegers stora öfverlägsenhet i tilldelandet af epiteter — om det lönade mödan, eller om hon misunnade deras sårade egenkärlek den ringa fröjden.*

¹ T. ex. »Finska sylten.» Saimas Anm.

II. VERKNINGAR ÄRO DE, SOM VERKA.

Det är oss obekant, till hvilka reglor för tänkandet den sats hör, som utgör titeln för dessa våra anmärkningar. Men att den flitigt användes, att man i allmänhet lätt förväxlar orsak och verkan, derpå hafva vi sett mångfaldiga bevis och sednast i Helsingfors Tidningars lätta deklamationer öfver tidningsväsendet i landet.

Att smickra, vore det också sjelfva den månghöfdade allmänheten, hörer icke till Saimas håg. Betänkande den aktning hvarje skriftställare är sin publik skyldig, anse vi likväl, att denna kan ådagaläggas endast genom aktning för sanningen. Vi vilja derföre icke förneka tillvaron af den »publicistiska barndom, den litterära menlöshet, hvari en stor del af de bildade och hela massan af de halfbildade i landet» enligt H. T:s ord »ännu befinner sig.» Men vi finna icke deri orsaken till tidningslitteraturens lägervall, icke ens en ursäkt för dess slapphet och håglöshet.

Ingen lärer funnit skäl att betvifla, det undervisningsanstalterna i ett land hafva dess invånares bildning för ändamål. Men om de föga motsvara sin bestämmelse, skulle man då böra söka orsaken dertill i den låga ståndpunkt, på hvilken denna bildning tilläfventyrs befinner sig? Fordrar man icke en desto större verksamhet af dem, hvilka bildningens spridande är anförtrodd, ju längre folkets upplysning står tillbaka i förhållande till samtidens högsta bildning? Och detta med rätta! Isynnerhet i en tid, sådan som den närvarande, då medlen för vinnandet af litterär bildning äro så nära till hands, och i ett land, der man så frikostigt som i Finland sört för dess hufvudsäte, universitetet, bör ingen ursäkt, uppletad ur bildningens ståndpunkt i landet, komma dess målsmäns tröghet till godo. Vål kunde man säga, att dessa skulle dela den ringa kärleken för vetandet med nationen, men det bör då också icke förtigas, att sådant skulle lända dem till vanära, emedan det är deras pligt att höja sig öfver hvarje national inskränktethet och att söka föra nationen till den högre ståndpunkt af bildning, på hvilken de sjelfva böra befinna sig.

Vägarne för bildningens spridande äro väl mångfaldiga. Förbindelser med mera bildade nationer, spridandet af dessas litteratur och konstalster, muntlig undervisning, förädlande verksamhet, framkallad af mångfaldigade behofver, allt detta leder nationens andliga utveckling framåt, på samma gång det utgör ett bevis för dess utveckling. Men ingen väg finnes, på hvilken denna kraftigare befrämjas, än litteraturen. Ingen väg finnes också, som vore mera oberoende af gifna nationliga förhållanden. Endast ytterlig ljusskygghet eller åtgärder, framkallade af ett obilligt misstroende till en nations sunda menniskoförstånd och af en lika fåkunnig misströstan om sanningens egen magt, skulle kunna till en tid lägga hinder för dess verksamhet.

Och bland all litteratur finnes ingen mera verksam att lifva och nära intresset för vetande och bildning än Tidningslitteraturen. Denna dess förmåga har sin grund redan i de yttre omständigheter, genom hvilka den skiljer sig från all annan litteratur. Den lätthet och snabbhet, med hvilken densamma sprides, det billiga priset på dess alster, som häraf beror, gifva den redan en verksamhet, hvilken ingen annan litteratur eger. Men sitt största inflytande har den af det närvarandes för människan alltid öfvervägande intresse. Det närvarandes tilldragelser, dess utveckling till ett tillkommande, de ideer, som uppröra samtiden, som hastigare eller långsammare leda den att fylla sin bestämmelse och

lemna plats för den stundande tiden, det är detta, som utgör föremål för tidningslitteraturen. Den lefver och röres i den omedelbara stundliga verkligheten, och den lånar af dennas hänförande magt, på samma gång som den likasom mångdubblar dess närvaro, genom att mångdubbla medvetandet om dess intressen, och derigenom gör den mäktigare.

Men derföre, att hvarje individ bland alla nationer och på alla tider har sine enskilda intressen närmare än de allmänna, och att den stora mängden endast med svårighet förmår lösrycka sig från de förra eller
10 öfvervinna den inneboende frögheten, derföre skulle nu Tidningslitteraturen se sig tvungen att slafva under denna tröghet och endast gyckla till dess förlustelse? Hvad finnes väl, som skulle befria tidningspressen från litteraturens allmänna åliggande att bilda sin publik? Hvad berättigar den att lyda mängdens tycken i stället för sanningens kraf, att nedsjunka till hopens smak i stället för att söka förädla den.

Ingen enskild är det väl gifvet att stå utom sin nation och dess bildning. Men den, som uppträder inom nationens litteratur, bör stå på samma bildningsgrad, som dess bästa medlemmar, bör förstå att uttala
20 dessas åsikter och omdömen och hafva vilja att söka göra dem gällande. I våra anförda ord skall man derföre icke söka den inbilskhets, som gör den enskilda litteratören till en ledare af allmänna omdömet. Han bör tvärtom blott vara dess tolk, dock icke räkna dess allmänhet efter de röstandes mängd utan efter vigten af deras röster. I denna punkt har han således att rätta sig efter allmänhetens omdöme. Det är vidare hvarje skriftställares pligt att uttala detta de bästas vetande i en värdig och om möjligt skön form. Men tidningslitteraturen har häri det egna, att den vexer upp och förgås med stunden, hvarföre dess form
30 sällan kan hinna, dit endast långvarig och noggrann omsorg förmår föra, samt att dess publik är mera blandad och till en del mera saknar föregående bildning än hvarje annan litteratur. I stället för den sköna formen måste den så åtnöja sig med den blott lätta och behagliga. Denna form sammanstämmer äfven med dess uppdrag att hellre väcka och underhålla allmänna intressen, än att tillfredsställa dem. Och i detta afseende har tidningslitteraturen ännu att rätta sig efter sin publiks fordringar.

Men härifrån är ännu ett långt afstånd till den tidningslitteratur, hvilken blott söker tillfredsställa den allmänna hungern efter något nytt, så långt omständigheterna det medgifva, hvilken till sina nyheter företrädesvis väljer det obetydliga, enskilda och fyller med gamla
40 anekdoter i brist på nya, hvilken dertill fogar slappa berättelser, af det slag, som för en stund retar nyfikenheten utan att efterlemna några intryck, hvilken derunder förbiser alla allmänna intressen såväl nationens som de allmänt menskliga, emedan enligt dess förmenande den läsande allmänheten är för dessa likgiltig, och ursäktar sin slapphet med denna likgiltighet. En sådan tidningspress arbetar uppenbart att framkalla och nära denna öfverklagade likgiltighet, och förklarar sedan det, som är en verkan af dess egna oafflåtliga bemödanden, för en orsak till sitt förfarande.

Och huru oändligen naiv är icke dess menlösa pretention att för
50 dessa stora förtjenster tillbörligen prisas och upphöjas? De kallas dessa förtjenster »dess relaterande, historiska sida,» hvilken det skall vara ett stort fel att misskänna. Vi hafva bjudit till att icke begå detta oförlåtliga fel, då vi erkännt, att en skrifvare och en bokhållare äro för denna litteratur lika oumbärliga som tillräckliga. Må skrifvaren blott tillse, hvad han *kan* »relatera» och derefter bedöma relationens värde.

Kanske skall han då påfinna någon orsak till relaterandets litenhet, hvilken det icke står i hans magt att aflägsna, och villigare erkänna, att det varit »rådligt,» om han stundom lemnat sin plats åt skriftställaren och relationens åt en diskussion. Mången kunde anse, att en sådan blygsam tillbakadragenhet vore hans åliggande, emedan allmänhetens behof af relationer försäkrar hans blad om debit, och denna skulle gifva detsamma tillfälle till en inflytelserik verksamhet.

Dock vi glömma, att bladet är spekulationsandans barn, och att hvarje rad, som icke är beräknad på den stora mängden af läsa-
res tycke, är ett svart streck öfver spekulationen. Han vet, hvad han säger,
då han förklarar sig af detta tycke beroende, och då han spår de blad,
vilka icke »relatera,» en säker död. Han är onekligen »consequent
från sin ståndpunkt.» Han kan icke ansvara för den »enfald,» som
anser beroendet förkastligt.

Oaktadt dylika insigtsfulla förmenanden skulle vi likväl emot H. T:s
sats: »Omsväng endast det allmänna tänkesättet till förmån för offent-
ligheten, och det skall icke hafva någon nöd med Tidningarna,» vilja
sätta påståendet: omsväng endast Tidningarne till förmon för offent-
ligheten, och det skall icke hafva någon nöd med allmänna tänkesättet.
Och vi våga tro, att det allmänna tänkesättet skall betrakta sistnämnda
omsvängning såsom det nödvändiga prius samt således icke med H. T.
anse, att verkningarne äro de, som verka. Ty det skall säkert ännu
någon tid förblifva en gåta, huru allmänna tänkesättet skall omsvängas
till förmån för offentligheten, så länge denna icke finnes till.

137 GODA OCH ONDA TIDNINGAR.

Saima n:o 36 5.IX 1844

Man säger: »inga tidningar äro goda tidningar.» Ordspråket måste väl
vara sannt, efter det är så gammalt. Och få länder äro då lyckligare
lottade, än det kära fosterlandet. Marokko, der Kejsaren får veta, att
han har krig och lefvererat fältslag, efter det denna underrättelse redan
för någon tid sedan passerat Kuopio, kan göra anspråk på företräde.
Hans Majestäts stater synas att döma häraf icke lida af öfverflöd-
ig postgång. Här i Kuopio deremot hafva vi till och med en post i veckan,
och det är dock 52 gånger mera än en post på året, men likväl inga
tidningar.

Sådant lär vi väl komma deraf, att inga händelser vilja hända mellan
Finska och Bottniska vikarne. Den största évenement i sjelfva hufvud-
staden är en något passerad sångerskas uppträdande. En fransos, som
för ett och ett halft tiotal år sedan »romperat» med en då blomstrande
dame, och som nu sammanträffade med henne i en salon, adresserade
sig till henne vid bortgåendet och biträdde att svepa shawlen kring
hennes fordom så svällande mjellhvita skuldror, i det han sade:
»kastom en slöja öfver det förflutna!» – H. T. hafva följt detta galanta
exempel och öfver Madame Fink-Lohrs »Fordom» bredt en slöja, till
hvars glans äfven Mlle Lindh fått bidraga med 1/8 del. I Åbo, der man
följer hufvudstaden tätt i spåren, har Markis af Manara (och troligen
af flera andra herradömen) uppträdt och bildat en évenement, ty han är
»elev af den stora Paganini». I Vasa håller man sig till det durabla, och
den stora évenement'en för dagen är, att en fet bit, Storkyro pastorat,
lofvar tillfalla en skolman, hvilken säkert icke har elever med lika ringa
möda som Tit. Paganini. Ty af dessa hafva de flesta väl endast sett